

MATTHEÛS

12:1-8

Jezus leert dat barmhartigheid en gehoorzaamheid aan Hem zwaarder wegen dan het sabbatsritueel.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/12-1-8

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De sabbat als rituele wet	5 min	3
2	Aren plukken op de sabbat	6 min	6
3	Barmhartigheid gaat boven rituelen	7 min	9
4	Jezus is groter dan de tempel	6 min	13
5	De Heer van elke dag, ook de sabbat	4 min	15
	Om verder te lezen		17

1

De sabbat als rituele wet

In Mattheüs hoofdstuk 12 maken we kennis met enkele verhalen over Jezus en Zijn handelwijze op de sabbat, die tot controverses leidden. Om deze verhalen goed te kunnen begrijpen, moet je weten hoe de Joden over de sabbat dachten. De sabbat wordt natuurlijk omschreven in de Tien Geboden. Het vierde gebod van de wet zei dat je zes dagen al je werk zult doen, maar dat de zevende dag de sabbat van de Heere is en dat je op de sabbat geen werk zult doen:

Zes dagen zult u arbeiden en al uw werk doen, maar de zevende dag is de sabbat van de HEERE, uw God. Dan zult u geen enkel werk doen, u, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienaar, noch uw dienares, noch uw vee, noch uw vreemdeling die binnen uw poorten is.

EXODUS 20:9-10

Dat was een van de Tien Geboden, en de Joden omschreven hun godsdienst aan de hand van die geboden.

Toch heeft van de tien dat ene gebod meer het karakter van een ritueel dan de andere negen. De geboden om moord, overspel, diefstal, het afleggen van een vals getuigenis en dat soort dingen te vermijden, gaan allemaal over morele kwesties. Dat wil zeggen dat ze te maken hebben met gerechtigheid en goedheid die daar van nature in besloten liggen. Maar het apart houden van één dag was iets wat God ook anders had kunnen voorschrijven. Als Hij dat gewild had, had Hij kunnen zeggen: 'Houd donderdag apart in plaats van zaterdag.' Of Hij had kunnen zeggen: 'Houd twee, drie of vier dagen apart.' Er is niets in de eigen aard van God wat de sabbat vereiste, in dezelfde zin waarin er iets in de eigen aard van God is wat trouw aan je vrouw vereiste, of rechtvaardigheid in de omgang met de bezittingen of het leven van een ander.

Dat wil zeggen dat negen van de Tien Geboden van nature moreel waren. Maar de sabbat leek meer op de dagen die ze gedurende het jaar apart hielden, de feesten en de nieuwemaansdagen. Het was een bijzondere dag en viel daarom in de categorie van de rituele wet. Dat is tenminste wat Jezus onderwees, en dat is wat Paulus onderwees, zoals we zullen zien.

Het interessante is dat de Joden geneigd waren de morele aspecten van hun godsdienst te verwaarlozen om de rituele aspecten van hun godsdienst in acht te nemen. Daarom was van de Tien Geboden de sabbat het gebod dat hun het beste beviel. Jezus wees in Mattheüs 23:23 op deze neiging van de Joden. Hij zei:

Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u geeft tienden van de munt, de dille en de komijn, en u laat het belangrijkste van de Wet na: het recht, en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen zou men moeten doen en die andere dingen niet nalaten.

MATTHEÛS 23:23

Merk op dat Jezus zei dat er zaken van de wet zijn, en dat er daarnaast gewichtigere zaken van de wet zijn. Sommige dingen in Gods wet waren belangrijker dan andere. Maar ironisch genoeg waren de Joodse leiders geneigd die dingen in de wet te verheffen die minder belangrijk waren en de dingen te verwaarlozen die belangrijker waren. De minder belangrijke aspecten van de wet waren in het bijzonder de ceremoniële dingen: tienden betalen, offers brengen, bijzondere dagen in acht nemen en rituele verontreiniging vermijden. Dat waren de ceremoniële kwesties, en die namen ze nauwgezet in acht. Maar ze verwaarloosden de gewichtigere zaken, namelijk de morele kwesties: gerechtigheid, barmhartigheid en trouw.

We zien dus dat Jezus de godsdienstige geest van Zijn tijd feitelijk typeerde als een geest die het ritualisme omarmde en de morele kwesties van Gods wet verwaarloosde. Het hoeft ons niet te verbazen dat zij nadruk legden op het ritueel en de moraal verwaarloosden, als we zien dat negen van de Tien Geboden moreel van aard zijn en één ritueel van aard is. Ze bedreven moord, overspel en diefstal en legden valse

getuigenissen af. In de verhalen van de evangeliën zien we dat ze al die dingen doen. Maar ze verwaarloosden de sabbat niet, want dat was een ritueel, en zij omschreven godsdienst aan de hand van ritualisme.

Jezus kwam met precies de tegenovergestelde benadering. Hij zei in wezen dat rituelen er niet toe doen, maar de moraal wel. Heiligheid, gerechtigheid, barmhartigheid, rechtvaardigheid en liefde zijn morele kwesties waarbij het erom gaat te doen wat juist is in Gods ogen. Maar godsdienstige rituelen en ceremoniën hebben bij God veel minder prioriteit. Daarover botste Jezus tijdens Zijn bediening vaak met de Farizeeën, stond Hij tegenover hen en raakte Hij met hen in conflict.

2

Aren plukken op de sabbat

Het verhaal aan het begin van Mattheüs 12 biedt een treffend voorbeeld van wat ik zojuist heb gezegd. Wanneer we in Mattheüs 12 beginnen te lezen, staat er:

In die tijd ging Jezus op een sabbat door de korenvelden, en Zijn discipelen hadden honger en begonnen aren te plukken en te eten. Toen de Farizeeën dat zagen, zeiden zij tegen Hem: Zie, Uw discipelen doen iets wat niet geoorloofd is te doen op de sabbat. Maar Hij zei tegen hen: Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij honger had, en zij die bij hem waren? Hoe hij het huis van God binnengegaan is en de toonbroden gegeten heeft, die hij niet mocht eten, evenmin als zij die bij hem waren, maar alleen de priesters? Of hebt u niet gelezen in de Wet dat de priesters op de sabbatdagen de sabbat ontheiligen in de tempel, en toch onschuldig zijn? Ik zeg u echter dat hier Iemand is Die meer is dan de tempel. Maar als u geweten had wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer, dan zou u de onschuldigen niet veroordeeld hebben. Want de Zoon des mensen is Heere, óók van de sabbat.

MATTHEÛS 12:1-8

Dit is een heel belangrijke leer van Jezus over de sabbat. Hierover bestaat onder christenen nog steeds controverse. Er zijn christenen die geloven dat de sabbat naar zondag is verplaatst en dat wij een zondagse sabbat moeten houden. Anderen voeren aan: 'Nee, de sabbat is nooit naar zondag verplaatst. Het is nog altijd zaterdag, het is altijd zaterdag geweest en het zal altijd zaterdag blijven, en daarom moeten wij de sabbat op zaterdag houden.' Er zijn christenen die hier heel uitgesproken opvattingen over hebben. Maar zoals ik het begrijp, behoorde het houden van de sabbat tot het oude verbond, en in het nieuwe verbond wordt het nergens geboden of herhaald. Dat

komt doordat de sabbat een rituele wet was, en de rituelen van het jodendom niet zijn overgegaan in het christendom. De morele voorschriften wel, maar de rituelen niet. We zien dat dit op veel plaatsen in de Schrift onderwezen wordt.

Maar laten we dit verhaal eens in het bijzonder bekijken en zien hoe Jezus ons duidelijkheid geeft over de kwestie van de sabbat. Er staat dat Jezus op de sabbat door de korenvelden liep en dat Zijn discipelen honger kregen en aren begonnen te plukken en op te eten. Je zou kunnen zeggen: „Van wie was dit korenveld? Stalen ze het graan van iemand anders?” In de wet, in Deuteronomium hoofdstuk 24, werd in feite uitdrukkelijk toestemming gegeven aan iedere Jood. Als ze door een korenveld liepen, mochten ze aren plukken en ervan eten. Ze mochten niet met een mand of een kist verscheidene aren mee naar huis nemen en het veld van hun naaste oogsten. Dat zou diefstal zijn. Maar als je er gewoon doorheen liep en honger had, staat er in het vierentwintigste hoofdstuk van Deuteronomium uitdrukkelijk dat je zoiets mocht doen. Ze overtraden dus geen enkele wet door wat aren te eten toen ze honger hadden.

Het probleem was, zoals Lukas hoofdstuk 6 vers 1 ons in het parallelle verslag vertelt, dat ze het graan plukten en de aren tussen hun handen fijnwreven. Dat deden ze om de aar open te breken en de graankorrels te scheiden van het kaf, dat lichte, harige spul dat je niet wilt eten. Ze aten de korrels, maar eerst moesten ze het kaf van het graan scheiden door het tussen hun handen te wrijven. Op heel kleine schaal leek dit dus op het oogsten en dorsen of wannen van graan.

Wanneer zulke werkzaamheden op grote schaal werden uitgevoerd, waren het gewone landbouwwerkzaamheden. Het waren de soorten werk die boeren op de sabbat niet mochten doen. Zes dagen per week oogstten en wanden ze, maar op de sabbat moesten ze met zulke werkzaamheden ophouden. De discipelen waren hier dus op heel, heel kleine schaal aan het oogsten en wannen, en dat is precies het soort werk dat boeren op de sabbat niet mochten doen.

De Farizeeën, die altijd op moeilijkheden uit waren en altijd iets op Jezus probeerden aan te merken, zagen dat Zijn discipelen dit deden en zeiden tegen Hem:

In die tijd ging Jezus op een sabbat door de korenvelden, en Zijn discipelen hadden honger en begonnen aren te plukken en te eten. Toen de Farizeeën dat zagen, zeiden zij tegen Hem: Zie, Uw discipelen doen iets wat niet geoorloofd is te doen op de sabbat. Maar Hij zei tegen hen: Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij honger had, en zij die bij hem waren? Hoe hij het huis van God binnengegaan is en de toonbroden gegeten heeft, die hij niet mocht eten, evenmin als zij die bij hem waren, maar alleen de priesters? Of hebt u niet gelezen in de Wet dat de priesters op de sabbatdagen de sabbat ontheiligen in de tempel, en toch onschuldig zijn? Ik zeg u echter dat hier Iemand is Die meer is dan de tempel. Maar als u geweten had wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer, dan zou u de onschuldigen niet veroordeeld hebben. Want de Zoon des mensen is Heere, óók van de sabbat.

MATTHEÛS 12:1-8

Hoewel ze de discipelen bekritiseerden, was het vooral bedoeld als kritiek op Jezus. Deze mannen die de sabbat veronachtzaamden, waren discipelen van Jezus. Ze stonden daarin ongetwijfeld onder Zijn invloed. Kijk eens wat Zijn invloed teweegbracht. Hij moedigde aan dat de sabbatdag werd veronachtzaamd. Zonder hen te bekritisieren liet Hij hen dingen doen die op de sabbat niet geoorloofd waren.

3

Barmhartigheid gaat boven rituelen

Overtraden de discipelen de sabbatdag nu wel of niet? Sommigen zeggen dat de discipelen de sabbat niet overtraden, maar alleen de tradities van de Farizeeën, de rabbijnse tradities over de sabbat, en dat Jezus Zijn discipelen daarom niet bekritiseerde. Deze mensen zouden zeggen dat Jezus natuurlijk wel van Zijn discipelen eiste dat ze de sabbatdag hielden, maar dat wat ze deden geen overtreding van Gods wet was. Het was alleen een overtreding van menselijke tradities. De discipelen overtraden de sabbat dus niet, en daarom bekritiseerde Jezus hen niet.

Maar als dat waar is, past het antwoord van Jezus niet erg goed. Jezus had in dat geval tegen de Farizeeën moeten zeggen: „Huichelaars, jullie leggen bij jullie sabbatsviering de tradities van mensen op. Mijn discipelen hebben geen enkele wet van God overtreden. Ze hebben niets gedaan wat God verbiedt. Ze doen alleen iets wat jullie tradities verbieden.” Als Jezus zoiets had gezegd, zouden we moeten aannemen dat dit de juiste uitleg van de kwestie is: dat Jezus inderdaad van Zijn discipelen eiste dat ze de sabbat hielden, maar dat ze hem bij deze gelegenheid niet werkelijk overtraden. Ze overtraden alleen de tradities van mensen, niet die van God.

Maar dat is niet wat Jezus zei, en daarom is dat niet de juiste uitleg van het verhaal. Jezus zei:

Hebben jullie niet gehoord wat David deed toen hij honger had?

Toen David voor Saul vluchtte, ging hij de tabernakel binnen en vroeg hij de priester om brood. De priester zei:

De priester antwoordde David en zei: Er is geen gewoon brood voorhanden, maar er is wel heilig brood, als de jongens zich maar van de vrouwen onthouden hebben.

1 SAMUEL 21:4

Onder de wet mochten alleen de priesters de toonbroden eten. David zei:

Dat is goed. Ik neem het wel.

David was geen priester en daarom overtrad hij de wet. Hij at de toonbroden.

Maar de Farizeeën bekritiseerden David daar niet om, omdat hij honger had en voedsel nodig had. Dit was een ceremoniële wet: de wet van de tempel, de wet van de tabernakel, de toonbroden, enzovoort. Het was geen morele kwestie. Het maakte deel uit van de rituele wet. David overtrad in wezen een rituele wet om zijn honger te stillen, wat in deze omstandigheden gerechtvaardigd was.

Jezus zei dat dit overeenkwam met wat Zijn discipelen hadden gedaan. Dat is in wezen wat Hij zegt: „Mijn discipelen hebben iets gedaan wat vergelijkbaar is met wat David deed.” Wat deed David? Overtrad David menselijke tradities? Nee, hij overtrad de wet van God. De wet die hij overtrad, was echter een rituele wet, en bij God bestaan er bepaalde prioriteiten. Jezus zegt:

Als jullie hadden begrepen wat dit betekent: ik wil barmhartigheid en geen offers, dan zouden jullie geen onschuldigen hebben veroordeeld.

Daarmee bedoelt Hij:

Want Ik vind vreugde in goedertierenheid en niet in offer, in kennis van God meer dan in brandoffers!

HOSEA 6:6

Dit is een citaat uit Hosea 6:6. Maar zie je wat daar staat? God zegt daar, met het woord ‘goedertierenheid’, dat Hij barmhartigheid verkiest boven offers. Offers waren geboden. De wet gebood de Joden offers te brengen, maar offers maakten ook deel uit van de rituele wet. Barmhartigheid behoort tot de morele verplichtingen van de mens: je naaste liefhebben als jezelf. Wat God in Hosea zei, was dat er voor God een rangorde bestaat in wat belangrijk is, hoewel God de Joden geboden heeft bepaalde rituelen in acht te nemen. Menselijke nood gaat Hem meer aan dan ritualisme.

Dat bedoelde Hij toen Hij zei:

Ik wil liever barmhartigheid dan offers.

God wilde dat mensen offers brachten, maar sommige dingen vond Hij belangrijker dan dat. Het was belangrijker dat we barmhartig zijn tegenover mensen wanneer zij in nood verkeren, dan dat we de rituelen die God geboden had strikt in acht nemen.

David is daar een goed voorbeeld van. David overtrad de rituelen die God geboden had. Hij at het toonbrood, dat hij niet mocht eten, maar nergens wordt gesuggereerd dat hij iets verkeerd deed, omdat hij in nood verkeerde. De priester deed er goed aan David het voedsel te geven, omdat hij barmhartig was tegenover David in diens nood. En God verlangt meer naar barmhartigheid dan naar ritualisme.

Wat Jezus zegt, is dat bepaalde rituelen kunnen wijken voor een grotere nood, hoewel God ze als onderdeel van de Joodse godsdienst geboden heeft. Bijvoorbeeld in het geval van David, toen hij honger had. En de discipelen van Jezus konden bijvoorbeeld, toen zij honger hadden, de sabbat overtreden omdat die een rituele wet is, net zoals David het toonbrood at en een rituele wet overtrad. Het is hetzelfde.

Wat Jezus zegt, is dat de sabbat geen morele wet is, maar een rituele wet. Dat hadden we hoe dan ook kunnen afleiden, zelfs als Jezus het niet had gezegd, omdat het een wet is die van nature lijkt op andere wetten over het onderhouden van nieuwemaansdagen en feesten. De Joden hadden feesten die zij eenmaal per jaar onderhielden, zij hadden nieuwemaansdagen die eenmaal per maand voorkwamen, en zij hadden sabbatten die eenmaal per week voorkwamen. Die dingen waren allemaal van dezelfde soort. De voorschriften hielden in dat je op die dagen niet werkte en dat je God op die dagen op een bijzondere manier eerde. Je moest dat op de sabbat doen, je moest dat eenmaal per maand op de nieuwemaansdagen doen, en je moest die dingen eenmaal per jaar tijdens de feesten doen.

Paulus zegt in Kolossenzen 2:16-17:

Laat dus niemand u veroordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten. Deze zaken zijn een schaduw van de toekomstige dingen, maar het lichaam is van Christus.

KOLOSSENZEN 2:16-17

Hij zei dat deze dingen voor die tijd een schaduw waren, maar dat het lichaam van Christus is. Wat hij zegt, is dat deze rituele wetten een schaduw waren. Daartoe behoorden de feesten, de nieuwemaansdagen, de voedselvoorschriften van Israël en ook de sabbatten — hij neemt de sabbat in die opsomming op. Ze waren niet blijvend. Ze vormden niet de kern van wat God te allen tijde van de mens verlangt.

Wat hij zegt, is dat dit deel uitmaakt van de rituele wet. Zolang de rituele wet van kracht is, mag die niet volledig genegeerd worden, maar ze kan opgeofferd worden voor iets hogers. Natuurlijk is de rituele wet van Israël in Christus tot vervulling gekomen. En wij hoeven niet langer — althans, volgens mij leert het Nieuwe Testament dat — dierenoffers te brengen. We hoeven ons niet langer te onthouden van onrein voedsel. We hoeven de feesten van Israël niet langer te onderhouden. Deze dingen maken geen deel uit van het christendom. Daarom wordt de sabbat, die zowel Paulus als Jezus tot de rituele wetten van Israël rekenden, in het Nieuwe Testament niet geboden. Hij maakt geen deel uit van het christendom.

4

Jezus is groter dan de tempel

Jezus gaf nog een voorbeeld van de inconsequentie van Zijn critici, want Hij zegt in vers 5:

In die tijd ging Jezus op een sabbat door de korenvelden, en Zijn discipelen hadden honger en begonnen aren te plukken en te eten. Toen de Farizeeën dat zagen, zeiden zij tegen Hem: Zie, Uw discipelen doen iets wat niet geoorloofd is te doen op de sabbat. Maar Hij zei tegen hen: Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij honger had, en zij die bij hem waren? Hoe hij het huis van God binnengegaan is en de toonbroden gegeten heeft, die hij niet mocht eten, evenmin als zij die bij hem waren, maar alleen de priesters? Of hebt u niet gelezen in de Wet dat de priesters op de sabbatdagen de sabbat ontheiligen in de tempel, en toch onschuldig zijn? Ik zeg u echter dat hier Iemand is Die meer is dan de tempel. Maar als u geweten had wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer, dan zou u de onschuldigen niet veroordeeld hebben. Want de Zoon des mensen is Heere, óók van de sabbat.

MATTHEÛS 12:1-8

Wat betekent het dat de priesters in de tempel de sabbat ontheiligen? Het betekent niet dat zij iets slechts doen. De sabbat ontheiligen betekende dat je op de sabbat werkte. Het voorschrift voor de sabbat is dat je niet werkt, maar de priesters werken op de sabbat. Als een boer eropuit ging en op de sabbat werkte, ontheiligde hij de sabbat. Het woord 'ontheiligen' betekent dat je iets gewoon maakt, dat je het alledaags maakt. De sabbat was in het Joodse ritueel een heilige dag en geen gewone dag. Er waren zes gewone dagen en één heilige dag. Maar als je de sabbat als een gewone dag behandelt, onheilig je hem. Je maakt hem gewoon.

Jezus zei dat de priesters in de tempel de sabbat ontheiligen. Ze behandelen hem als een gewone dag. Dat wil zeggen: ze brengen de offers. Dat was hun taak, dat was hun werk. Ze brengen offers op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag, en ook op zaterdag, de sabbat. Waarom deden ze dit op de sabbat? Omdat het iets was wat elke dag van de week gedaan moest worden. Het brengen van offers en het dienen van de belangen van de tempel moesten elke dag plaatsvinden, niet slechts af en toe. Dat kwam doordat er elke dag verzoening voor de zonde bewerkt moest worden. Mensen zondigen elke dag. Mensen hebben elke dag barmhartigheid en verzoening nodig. Daarvoor was de tempel er. Daar draaide het in de tempel om.

Toen Jezus zei dat de priesters van de tempel de sabbat ontheiligen en toch onschuldig zijn, bedoelde Hij dat ze op de sabbat werken, net zoals ze op andere dagen werken. Maar Hij voorzag dat de Farizeeën zouden zeggen: „Maar dat is een uitzondering, omdat de tempel heel belangrijk is. Het werk ervan moet op de sabbat net zo goed doorgaan als op andere dagen.” Dus omdat Jezus dat voorzag, zei Hij:

Maar ik zeg jullie dat hier iemand is die groter is dan de tempel.

Daarmee bedoelde Hij dat Jezus Zelf belangrijker en betekenisvoller was dan de tempel. Hij had een hoger gezag dan de tempel zelf. Sommige mensen zouden aanstoot hebben genomen aan die gedachte, maar het is waar. Hij is de God van de tempel. Het was Zijn huis. Hij heeft een hoger gezag dan de tempel.

Maar Zijn punt is dit: de Farizeeën die kritiek hadden op Zijn discipelen, zouden bereid zijn de priesters in de tempel te verontschuldigen voor het werken op de sabbatdag. Ze deden tenslotte het werk van de tempel, en de tempel is zo belangrijk dat het werk ervan zwaarder weegt dan de vereisten voor het houden van de sabbat. Nu zegt Jezus:

Maar ik ben belangrijker dan de tempel. Hier is iemand die groter is dan de tempel.

Wat is Zijn argument? Dit is wat Hij zegt: als jullie de priesters verontschuldigen voor het doen van hun gewone werk op de sabbatdag, omdat ze de belangen van de tempel dienen, dan moeten jullie Mijn discipelen verontschuldigen wanneer zij de sabbat als een gewone dag behandelen, omdat ze het werk doen van Iemand Die groter is dan de tempel. Ze doen Mijn werk. Ze zijn bezig met Mijn zaken. En als het doen van het werk

van de tempel zwaarder weegt dan het vereiste om de sabbat te houden, dan weegt het doen van het werk van Iemand Die groter is dan de tempel zwaarder dan het vereiste om de sabbat te houden.

Dat is heel belangrijk. Hij zegt in feite dat Zijn discipelen, zolang ze Zijn werk doen en doen wat Hij wil dat ze doen, niet hoeven te letten op welke dag het is. Zo hoefden ook de priesters in de tempel niet op de kalender te kijken en te zeggen: „Het is zaterdag. Vandaag kunnen we niet werken.” Zij deden immers Gods werk in de tempel. Nee, ze moesten die dag ook werken, want Gods werk moet elke dag doorgaan.

Op een andere plaats, in Johannes hoofdstuk 5, kreeg Jezus kritiek omdat Hij op de sabbatdag iemand genas, de man die verlamd was. Toen Hij daar kritiek op kreeg, zei Hij:

Mijn Vader werkt elke dag, en Ik werk elke dag. Ik doe eenvoudig wat Hij doet.

JOHANNES 5:17

Het werk van God gaat zeven dagen per week door, en degenen die het werk van God doen, moeten het elke dag doen. Voor de christen is er niet één dag die Gods dag is. Elke dag is Gods dag, en wij moeten iedere dag de wil van God doen, niet slechts zes dagen per week.

5

De Heer van elke dag, ook de sabbat

En daarom zei Jezus in vers 7:

Maar als jullie hadden geweten wat dit betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offers, dan zouden jullie geen onschuldigen hebben veroordeeld.

Hij wijst hen een beetje terecht, omdat ze eerder, in Mattheüs hoofdstuk 9, kritiek op Hem hadden omdat Hij met tollenaars en zondaars at. Hij zei:

Maar ga heen en leer wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer; want Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen, maar zondaars.

MATTHEÛS 9:13

Dit is Mattheüs 9:13:

Ga maar eens leren wat dit betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offers.

Met andere woorden, Jezus citeerde dit vers uit Hosea 6:6 al in hoofdstuk 9 tegen hen en zei hun dat ze moesten gaan leren wat het betekent. Blijkbaar hebben ze dat niet gedaan, want Hij zei:

Maar als u geweten had wat het betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offer, dan zou u de onschuldigen niet veroordeeld hebben.

MATTHEÛS 12:7

Later zegt Hij:

Als jullie hadden geleerd wat Ik jullie zei te leren, als jullie hadden geweten wat dit betekent: Ik wil barmhartigheid en geen offers, dan zouden jullie niet die stomme fout hebben gemaakt om onschuldige mensen te veroordelen.

Hij zegt:

Want de Zoon des mensen is Heere, óók van de sabbat.

MATTHEÛS 12:8

Wat betekent dat? Waarom zegt Hij dat de Zoon des mensen Heere is, zelfs van de sabbat? Waarom zei Hij niet gewoon dat de Zoon des mensen Heere van de sabbat is? Omdat „zelfs van de sabbat” betekent: ook van de sabbat. Niet alleen van de andere zes

dagen, maar zelfs van de sabbatdag.

Wat Hij bedoelt, is dit: de tempel waarin de priesters werken is van zo'n groot belang, en het werk van God daar is van zo'n groot belang, dat het niet uitmaakt welke dag van de week het is. Het werk moet doorgaan. Het tempelwerk moet zelfs op de sabbat doorgaan, zoals het op andere dagen doorgaat. Zo is ook de heerschappij van Jezus in het leven van Zijn discipelen van groter belang dan het gezag van de tempel zelf. Hij is groter dan de tempel, en de discipelen die Zijn wil doen, volgen Zijn heerschappij. Dat moeten ze zelfs op de sabbat doen. Hij is de Heere, zelfs van de sabbat.

Het punt dat Hij maakt, is dit: de volgeling van Christus moet zich altijd aan de wil van Christus onderwerpen. Alles wat wij iedere dag doen, doen wij als dienaren van Christus, als mensen die Zijn wil doen en Zijn wensen uitvoeren. Wij moeten dit doen op zondag en maandag en dinsdag en woensdag en donderdag en vrijdag, en zelfs op de sabbat, zelfs op zaterdag. Wat op de sabbat het juiste is om te doen, is hetzelfde als wat op iedere andere dag het juiste is om te doen, en dat is leven onder de heerschappij van Jezus. Hij is de Heere van iedere dag. Hij is zelfs de Heere van de sabbatdag.

Dat is wat Jezus zei. Dat betekent dat de sabbat voor de christen geen bijzondere plaats boven de andere dagen inneemt, want wat ik op de sabbat moet doen, is hetzelfde als wat ik elke dag moet doen. Ik moet de wil van Christus kennen. Ik moet de wil van Christus doen. Ik moet een trouwe volgeling van Christus zijn. En als ik dat ben, hoef ik niet op de kalender of op mijn horloge te kijken om te zien welke dag het is. Het enige waar ik naar moet kijken, is Jezus en mijn eigen daden, om te zien of ik doe wat Hij wil dat ik doe. Dat is mijn verplichting op elke dag van elke week.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Exodus 20:9-10
- Mattheüs 23:23
- Mattheüs 12:1-8
- 1 Samuel 21:4
- Hosea 6:6

- Kolossenzen 2:16-17
- Johannes 5:17
- Mattheüs 9:13
- Mattheüs 12:7
- Mattheüs 12:8

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.